

سوال

یک سال در روزهای عادت ماهیانه‌ام روزه نگرفتم و تا الان که سالهای بسیاری از آن می‌گذرد هنوز قضایش را به جای نیاورده‌ام. اکنون می‌خواهم این روزه‌آبی که بر عهده‌ام ماند را ادا کنم اما نمی‌دانم دقیقا چند روز روزه نگرفته‌ام، بنابراین چه کنم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

شما باید سه کار انجام دهید:

نخست:

به سبب این تاخیر توبه کنید و برای این تساهل پشیمان باشید و با خود تصمیم جدی بگیرید که دیگر چنین نکنید، زیرا الله متعال می‌فرماید:

وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [نور: ۳۱]

(ای مومنان همگی [از مرد و زن] به درگاه الله توبه کنید، امید که رستگار شوید).

این تاخیر شما گناه بوده و توبه از آن به درگاه الله واجب است.

دوم:

هر چه زودتر بر حسب گمان غالب روزه‌های قضا را ادا کنید. الله هیچ کس را جز به اندازه توانش مکلف نمی‌سازد بنابراین همان اندازه‌ای که گمان می‌کنید باید قضایش را به جای بیاورید انجام دهید. مثلا اگر گمان می‌کنید ده روز روزه نگرفته‌اید، به جای ده روز قضا نمایید و اگر گمان کردید بیشتر یا کمتر است بر حسب گمانتان رفتار کنید، چرا که الله متعال فرموده است:

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا [بقره: ۲۸۶]

(الله هیچ کس را جز به قدر توانایی اش تکلیف نمی‌کند)

و می‌فرماید:

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ [تغابن: ۱۶]

(پس تا می‌توانید از الله پروا بدارید).

سوم:

غذا دادن به یک مسکین در برابر هر روز، در صورت توانایی، که می‌توانید همه آن را به یک بینوا بدهید و اگر خود ناتوانید و از نظر مالی قادر به اطعام نیستید تنها همان روزه قضا و توبه کافی است.

غذا دادن واجب برای هر روز به اندازه نیم صاع از غذای اصلی آن سرزمین است که مقدار آن یک کیلو و نیم می‌باشد.